

Recente publicaties

Besprekingen

Reviews

Offringa H. 1991. VERSPREIDING EN VOEDSELOECOLOGIE VAN DE ZWARTE ZEEËND (*MELANITTA NIGRA*) IN NEDERLAND. NIOZ Rapport 1991 - 13, 39pp, tabellen en figuren

Dit doctoraalverslag vult een gapende leemte op wat betreft onze kennis over het winterverblijf van één van onze algemeenste kustvogels, de Zwarte Zeeëend. De trek van de Zwarte Zeeëend langs de Nederlands kust was aan de hand van zeetrekellingen reeds goed gedocumenteerd. Hieruit en uit incidentele waarnemingen bleek al dat soms grote groepen zeeëenden in Nederland overwinteren. De zeeëenden-survey in de winter 1990/91, uitgevoerd met schepen in de kustwateren, leverde het eerste reële beeld van de overwinterende populatie in Nederland op. Enkele duizenden exemplaren werden gevonden voor de Zeeuwse en Hollandse kust, doch de grootste concentratie van maar liefst 100.000 stuks werd aangetroffen boven de Waddeneilanden. De Nederlandse winterpopulatie werd door Laursen (1989) geschat op 15.000 (later door Platteeuw (1990) bijgesteld op 15-25.000). Dit aantal werd dus in veelvoud overtroffen, maar we weten natuurlijk niet in hoeverre in deze winter sprake was van een uitzonderlijk voorkomen. Wel werd duidelijk door middel van bemonsteringen en maagonderzoek dat het voorkomen nauw samenhangt met de verspreiding van de Halfgeknotte Strandschelp *Spisula subtruncata*, kennelijk de voornaamste voedselbron van de Zwarte Zeeëend. Aan de hand van de berekende voedselopname per eend werd de predatiedruk op de *Spisula's* gesteld op 5000 ton per dag in de winter. Hiermee oefent de Zwarte Zeeëend een grotere predatiedruk op onze kustwateren uit dan de Eidereend in de Waddenzee! Aantallen en verspreiding van *Spisula's* voor de kust fluctueren enorm. Het is dan ook de vraag of het vertoonde verspreidingsbeeld door Offringa als maatgevend beschouwd kunnen worden. Ongetwijfeld zal dit in de toekomst blijken. In ieder geval kan dit uitstekende verslag voorlopig als leidraad dienen voor een ieder die niet alleen iets over vliegende, maar vooral ook over zwemmende Zwarte Zeeëenden wil weten.

Leo Stegeman

Special Issue Ardea Jaargang 80 nr. 1

Opnieuw is er een *Special Issue* uitgekomen van het door de NOU uitgegeven

tijdschrift *Ardea*. Ditmaal staat de populatie dynamica van meeuwen en sterns in relatie tot het voedselaanbod centraal. Het zijn de proceedings van een international workshop op Schiermonnikoog (23-27 september 1989), met Arie Spaans als editor. Een greep uit de titels: Drent, Klaassen & Zwaan. Predictive growth budgets in terns and gulls. Gabrielsen, Klaassen & Mehlum. Energetics of Black-legged Kittiwake *Rissa tridactyla* chicks. Frank. The influence of feeding conditions on food provisioning of chicks in Common Terns *Sterna hirundo* nesting in the German Wadden Sea. Monaghan, Uttley & Burns. Effect of changes in food availability on reproductive effort in Arctic Terns *Sterna paradisaea*. Dancin. Food shortage as a factor in the 1988 Kittiwake *Rissa tridactyla* breeding failure in Shetland. Furness, Ensor & Hudson. The use of fishery waste by gull populations around the British Isles. Noordhuis & Spaans. Interspecific competition for food between Herring *Larus argentatus* and Lesser Black-backed Gulls *L. fuscus* in the Dutch Wadden Sea area. Strann & Vader. The nominate Lesser Black-backed Gull *Larus fuscus fuscus*, a gull with a tern-like feeding biology, and its recent decrease in northern Norway. Dancin. Modelling seabird populations and implications for management introduction. Dancin & Monnat. Population dynamics modelling of two neighbouring Kittiwake *Rissa tridactyla* colonies. Coulson & Nève de Mévergnes. Where do young Kittiwakes *Rissa tridactyla* breed, philopatry or dispersal?.

Geïnteresseerden die zelf niet op *Ardea* geabonneerd zijn kunnen voor Dfl. 30,- een exemplaar bestellen bij Dr A.L. Spaans, IBN-DLO, postbus 9201, 6800 HB Arnhem.

ALS